

Kansalaisinfo, pikkuparlamentti 11.4.2018 klo 8:30-10:00

Avoim keskustelutilaisuus eduskunnassa: vapaaehtoistyö ja aktiivimalli

Keskustelemassa eduskuntaryhmien edustajat Jari Myllykoski (vas.), Heli Järvinen (vihr.), Kai Turunen (sin.), Rami Lehto (PS), Sirpa Paatero (sd.), Arto Satonen (kok.) ja Markku Talja (kesk.). Kuvassa oikealla tilaisuuden juontaja, Kansalaisareenan toiminnanjohtaja Leo Stranius.

Pitäisikö vapaaehtoistoiminta sisällyttää aktiivimalliin?

Lähtökohtaisesti aatteellista vapaaehtoistoimintaa ei ole haluttu sekoittaa työllisyyspolitiikkaan tai etuusjärjestelyihin. Kansalaistoiminnan vapaus kuuluu kaikille ja sillä on oikeus tapahtua ilman pakkoa tai poliittista säätelyä. Toisaalta hyvinkin moninainen työttömien joukko edellyttää myös erilaisten aktivointivaihtoehtojen tarjoamista, vallankin, kun nyt jo tiedetään, kuinka moni on jo jäänyt aktivointitoimien ulkopuolelle.

Hallituspuolueiden edustajat puolustivat tilaisuudessa aktiivimallia ja kaiken työn vastaanottamisen kannattavuutta. Oppositiolta aktiivimalli saa yksimielisen tyrmäyksen ja mallista eroon pääseminen on oppositiolle ensisijainen tavoite. Myös Kansalaisaloite aktiivimallin kumoamiseksi on tulossa eduskuntakäsittelyyn.

Itse aktiivimalliin liittyvän keskustelun ja mielipiteiden vaihdon jälkeen päästiin kuulemaan näkemyksiä vapaaehtoistoiminnan linkittymisestä aktiivimalliin. Suuriksi kysymyksiksi keskustelussa nousivat mm. millainen vapaaehtoistyö hyväksyttäisiin aktivointitoimeksi? Kenen asiantuntemuksella se päätetään? Tunnettaanko vapaaehtoistoiminnan muotoja, kuten sosiaalisessa mediassa vaikuttamista riittävästi? Onko arvokkaampaa toimia suuren järjestön, kuten SPR:n vapaaehtoisena, vai esimerkiksi perustaa oma yhdistys? Kuka tehtyä vapaaehtoistyötä valvoo? Entä kenen ja millä resursseilla vapaaehtoistyötä tekeviä työttömiä tuetaan ja ohjataan? Tai kuinka kolmannen sektorin vapaaehtoiset reagoisivat, kun samoja tehtäviä hakeutuu tekemään aktiivisuusedellytystä täyttäviä työttömiä työnhakijoita? Onko riski, että aktivointitoimilla ja työttömillä korvataan palkkatyötehtäviä?

Edustajista lähes kaikki pitivät mahdollisena, että tarkkaan harkittuna ja selkeästi määriteltynä, aktiivitoimiin voitaisiin sisällyttää vapaaehtoistyötä tai järjestöjen muuta järjestämää toimintaa. Myös järjestöjen autonomiaa ja oikeutta valita itse omat vapaaehtoiset korostettiin. Asiaan suhtautuivat kriittisesti vasemmiston ja sinisen eduskuntaryhmän edustajat, joissa kannettiin huolta vapaaehtoistoiminnan luonteen muuttumisesta "hätätöksi". Huoli oli myös siitä, mitä kaikkea menetetään, jos vapaaehtoisuus uhrataan aktiivimallille?

Kansalaisinfo, pikkuparlamentti 11.4.2018 klo 8:30-10:00

Avoim keskustelutilaisuus eduskunnassa: vapaaehtoistyö ja aktiivimalli

FAKTA:

- Laki työttömyysturvan aktiivimallista tuli voimaan 1.1.2018.
- Aktiivimallin tavoitteena on työllistymisen tukeminen ja työllisyyden lisääminen. Lisätietoja <http://stm.fi/tyottomyysturvan-aktiivimalli> sekä Uudellamaalla: <http://toimistot.te-palvelut.fi/uusimaa/aktiivimalli>
- Vapaaehtoistyötä määritellään työttömyysturvalain 2 luvun 4§ 1 mom.
- Vapaaehtois- tai talkootyön keskeinen tunnusmerkki on sen palkattomuus.
- Työtön saa toimia vapaaehtoisena ilman pelkoa työttömyysturvan menettämisestä. Myös vapaaehtoistyöstä syntyvät kulukorvaukset ja ns. talkooateriat ovat vapaaehtoiselle verovapaita. Lisätietoja: http://www.te-palvelut.fi/te/fi/tyonhaki-jalle/jos_jaat_tyottomaksi/tyottomyysturva/vapaaehtoistyö_talkootyö/index.html

Keskustelutilaisuuden jälkeen hallitus on ilmoittanut kehysriihessä neuvotelluista muutoksista aktiivimalliin. Aiheesta lisää mm. <https://yle.fi/uutiset/3-10153715>. Keskustelu jatkuu.

12.4.2018

Noora Nieminen
järjestökoordinaattori
A-Kiltojen Liitto ry

"Ilman vapaaehtoisuutta ei ole A-kiltatoimintaa. A-kiltatoimintaan osallistutaan omasta halusta korvausta odottamatta. Toimintaan osallistuva voi itse päättää osallistumisensa määrän ja laadun, ottamansa vastuun kantaen. A-kiltatoiminnassa toimitaan yhteisen hyvän puolesta Me meille -hengessä."

A-kiltatoiminnan arvot: vapaaehtoisuus

A KILTOJEN
LIITTO
1968-2018